

Jaarverslag 2024

Artsen zonder Grenzen

↑ Na een melding van de alarmcentrale, zijn onze teams van reddingsschip de Geo Barents in actie gekomen op de Middellandse Zee. We hebben een groep van 31 mensen van de verdrinkingsdood gered, waaronder tien kinderen. Middellandse Zee, september 2024. Foto: Stefan Pejovic/AzG

Humanitaire hulp onder vuur

Graag blik ik met u terug op 2024. Mijn eerste jaar als directeur van Artsen zonder Grenzen. Een jaar waarin ik met eigen ogen heb gezien hoeveel uw betrokkenheid betekent voor mensen in nood. Het is dankzij donateurs zoals u, dat in een jaar vol snel escalerende conflicten verdriet en frustratie niet overheersen. Uw steun stemt ons hoopvol. En maakt ons vastberaden om door te gaan.

Helpen waar geen hulp is

Het afgelopen jaar zag u hoe het geweld in Gaza steeds verder uit de hand liep. Er zijn vele duizenden doden en gewonden gevallen. Ziekenhuizen zijn verwoest en medische voorraden vrijwel op. Veel mensen krijgen niet de zorg die ze zo dringend nodig hebben. Zoals u weet, wordt humanitaire hulp voortdurend tegengehouden aan de grens. Soms lukt het niet eens om basisvoorzieningen zoals zeep of paracetamol te vervoeren. Ondanks tal van uitdagingen is onze hulp met horten en stoten doorgegaan. Tussen oktober 2023 en december 2024 hebben we 479.651 algemene en 104.460 spoedeisende consulten gehouden. Door uw steun worden honderdduizenden mensen niet compleet aan hun lot overgelaten.

De wanhoop van mensen is minstens zo groot in Soedan, waar een bloedige burgeroorlog nagenoeg ongezien blijft. Massamoorden, verkrachtingen en ontvoeringen zijn aan de orde van de dag. Zeker 10,3 miljoen mensen hebben huis en haard moeten verlaten, meer dan waar ook ter wereld. In de vluchtelingenkampen zijn enorme tekorten aan voedsel en schoon drinkwater, waardoor ziekten zoals cholera en malaria vrij spel hebben. Onze hulp aan de vele getroffen mensen gaat dag en nacht door, het is een van onze grootste programma's wereldwijd. Toch worden onze inspanningen om getroffen gemeenschappen te helpen aan alle kanten

belemmerd. Hulpverleners en hulpgoederen het land in krijgen is enorm complex. Als hulp wordt geblokkeerd, worden mensen in nood dubbelhard getroffen.

Humanitaire hulp: geen gunst, maar een recht

Het is echt niet ingewikkeld: humanitaire hulp is geen gunst, het is een recht. Onze hulp tegenhouden als onderdeel van een oorlogsstrategie is een misdad. Hetzelfde geldt voor het systematisch onder vuur nemen van medici en medische infrastructuur. We hebben allemaal het afgelopen jaar met afgrijzen kunnen zien hoe ziekenhuizen, klinieken, ambulances, patiënten en zorgverleners in toenemende mate doelwit worden tijdens oorlog en conflict. De gevolgen voor mensen zoals u en ik zijn enorm. Want waar kun je nog terecht voor medische zorg als ziekenhuizen in puin liggen, als er niemand meer is om hulp te verlenen, en medicijnen niet meer het land binnen komen?

Het zal u niet ontgaan zijn dat humanitaire hulporganisaties steeds meer te maken krijgen met een vijandig klimaat. Zo zijn we in het afgelopen jaar verzocht om Rusland te verlaten na een aanwezigheid van maar liefst 30 jaar. Ook hebben we onze noodhulp op de Middellandse Zee tijdelijk moeten opschorten. Terwijl het ene na het andere juridische obstakel op ons pad komt, blijven onze teams zich ongeremd inzetten voor mensen in crisissituaties. U kunt erop vertrouwen

dat we hulp blijven bieden waar de noden het hoogst zijn. Linksom, dan wel rechtsom. En dat we ons luid en duidelijk blijven uitspreken over onrecht, leunend op objectieve medische data en de verhalen van onze patiënten.

Momenten van hoop

Ons uitspreken over onrecht wérkt. In 2024 hebben onze inspanningen – waaronder het stellen van parlementaire vragen – geleid tot het terugdraaien van een besluit om mpox-vaccins te onthouden aan de Democratische Republiek Congo. Een belangrijke overwinning. En nu al zien we hoe een massale verontwaardiging over het geweld tegen hulpverleners ook politiek iets doet verschuiven. Het zijn momenten van hoop, waar er gelukkig genoeg van waren in het afgelopen jaar. Zo hebben we diverse grootschalige vaccinatiecampagnes kunnen opzetten om kinderen te beschermen tegen levensbedreigende ziekten. In Nigeria vaccineren we maar liefst 378.358 kinderen tegen mazelen, difterie, tetanus, kinkhoest en Hib-ziekten. Deze vaccinatiecampagne loopt verder door in 2025.

Hoe uw steun ons sterkt

Intussen zitten de eerste maanden van 2025 erop. Roerige maanden, want sinds de nieuwe Amerikaanse regering het merendeel van de internationale hulp heeft stopgezet, is er een verontrustende trend van bezuinigingen gaande. Het is schrikbarend hoe snel het effect zichtbaar is. Niet een paar maanden later, niet een paar

weken; nu al moeten andere hulporganisaties de deuren sluiten, worden medische programma's stilgelegd en krijgen veel mensen geen levensreddende zorg meer. Dankzij de steun van mensen zoals u blijven onze projecten overeind. Artsen zonder Grenzen is niet afhankelijk van overheden, waardoor we hulp kunnen bieden aan mensen die anders nergens terecht kunnen. Hoewel ons werk dus niet direct geraakt wordt door de bezuinigingen, neemt de druk op onze projecten wél toe.

U bent en blijft onmisbaar in alles wat we doen. Het is aan donateurs zoals u te danken dat mensen in de meest moeilijke omstandigheden hulp krijgen. In conflictgebieden zoals Gaza en Soedan, maar ook na een natuurramp of tijdens een ziekte-uitbraak. Dit verslag laat u zien welke hulp u mogelijk heeft gemaakt. Uw steun sterkt ons om door te gaan, voor elkaar en met elkaar.

Veel dank,

Karel Hendriks

Directeur Artsen zonder Grenzen Nederland

→ Onze teams reizen af naar Maishaika om het 'Tom Brown'-recept te demonstreren. Dit is een pap van voedzame ingrediënten die lokaal worden verbouwd en verkocht. Het recept is in de loop der jaren door voedingsdeskundigen verbeterd tot een nuttig en zeer effectief hulpmiddel bij de preventie en behandeling van ondervoeding. Nigeria, januari 2024. Foto: Georg Gassauer/AzG

↑ Een vrachtwagen vol plastic zeilen, klamboes en zeep wordt gelost. De komende dagen worden deze spullen uitgedeeld aan 46.000 families. Met het regenseizoen op komst zijn ze van levensbelang. Gevlucht voor de oorlog in Soedan, verblijven ruim 180.000 mensen in tijdelijke onderkomens in Adré. Tsjaad, juni 2024. Foto: Thibault Fendler/AzG

Waar boden wij hulp in 2024?

Artsen zonder Grenzen biedt wereldwijd noodhulp aan mensen die getroffen worden door oorlog of conflict, rampen en ziekten. In 2024 verleenden 10.342 hulpverleners* in meer dan 25 landen en gebieden medische zorg aan gewonden, zieken en mensen op de vlucht.

* Aantal in fte

Meer informatie over onze hulpverlening wereldwijd vindt u op onze website:
artsenzondergrenzen.nl/projecten

1	Afghanistan	10	Jordanië	21	Sierra Leone
2	Bangladesh	11	Kenia	22	Somalië
3	Belarus	12	Libanon	23	Zuid-Soedan
4	Democratische Republiek Congo	13	Libië	24	Syrië
5	Centraal-Afrikaanse Republiek	14	Myanmar	25	Tjaad
6	Ethiopië	15	Maleisië	26	Tajikistan
7	SAR (Middellandse Zee)	16	Nigeria	27	Oezbekistan
8	Haïti	17	Pakistan	28	Jemen
9	India	18	Gaza		
		19	Westelijke Jordaanoever		
		20	Soedan		

↑ Arts Amina toont de baby die ze net met een keizersnede heeft gehaald. De baby is geboren in ons centrum voor moeder en kind in Maiduguri, dat we samen met het ministerie van Volksgezondheid hebben opgezet. Nigeria, oktober 2024. Foto: Colin Del-Fosse/AzG

Noodhulp 2024

2024 was een veelbewogen jaar. Conflicten laaiden op en oorlogen sleepten voort. Tegelijkertijd werd het verlenen van hulp op allerlei manieren bemoeilijkt. Maar dankzij u konden we mensen in nood blijven bijstaan met medische zorg. Hartelijk dank!

Soedan

Hulp in een ongekeerde humanitaire crisis

De oorlog in Soedan gaat in 2024 ongezien verder. Internationaal is er nauwelijks aandacht en hulp voor de grootste humanitaire crisis van het moment. Miljoenen mensen zijn op de vlucht, meer dan waar ook ter wereld. In Soedan zelf en in de buurlanden bieden we 24/7 medische hulp aan de getroffensten. Met operaties voor oorlogsgewonden, zorg voor slachtoffers van seksueel geweld en aansterkende voeding voor kinderen die ondervoed zijn. Ook bij ziekte-uitbraken staan we paraat.

Afghanistan

Zorg voor en door vrouwen

Sinds de machtsovername door de Taliban is de Afghaanse economie ingestort en de toegang tot zorg steeds verder beperkt. Veel hulporganisaties zijn noodgedwongen vertrokken. Maar de medische hulp van onze teams gaat door. Zoals in ons ziekenhuis in Lashkar Gah, waar elke tien minuten een baby'tje ter wereld komt. De zorg voor moeder en kind is van levensbelang, maar het gebrek aan opleidingsmogelijkheden voor vrouwen baart grote zorgen: vrouwelijke artsen en verpleegkundigen worden steeds schaarser. We doen er alles aan om deze zorg – voor en door vrouwen – overeind te houden.

↑ Onze teams ontfermen zich over Ismail van 54 jaar. Hij heeft ernstige complicaties opgelopen door diabetes en een verstopte blaas. Gelukkig hebben we zijn toestand kunnen stabiliseren. Tsjaad, oktober 2024. Foto: Ante Bussmann/AzG

Democratische Republiek Congo **Direct in actie bij ziekte-uitbraak**

In de Democratische Republiek Congo (DRC) hebben mensen al jarenlang te maken met geweld en ziekte, terwijl zorg vaak ontbreekt. In de zomer breekt daarbovenop mpox uit, ook wel bekend als apenpokken. Duizenden mensen worden getroffen. Omdat we al actief zijn in het land, kunnen we direct medische hulp verlenen: met zorg voor zieken en preventieve maatregelen om verdere verspreiding te voorkomen. Tegelijkertijd stellen we in Nederland kritische parlementaire vragen, wat ertoe leidt dat het besluit om mpox-vaccins te onthouden aan de DRC wordt teruggedraaid.

Nigeria **Vaccineren tegen dodelijke ziekten**

Ziekten zoals mazelen grijpen in Nigeria om zich heen. Veel vaccinatieprogramma's komen tijdens de coronapandemie tot stilstand en door bendegegeweld is het in sommige gebieden simpelweg te gevaarlijk om te reizen. Voor veel ouders is het daardoor onmogelijk om hun kinderen te laten vaccineren. Daarom brengen we in 2024 de vaccins naar de kinderen toe. Met mobiele klinieken trekken we naar afgelegen en risicovolle gebieden om bijna 400.000 kinderen te beschermen tegen levensbedreigende ziekten.

Haïti **Mobiele klinieken tussen bendegegeweld**

Al jaren worden de mensen in Haïti geteisterd door extreem bendegegeweld. In de hoofdstad Port-au-Prince is nog maar de helft van de medische faciliteiten open. Veel zorgverleners hebben het land moeten ontvluchten. Met mobiele klinieken trekken we door de meest gewelddadige wijken. Ook ondersteunen we overlevenden van seksueel geweld en zorgen we voor schoon drinkwater. De hulp in Haïti vraagt om een flexibele houding: per dag kijken we waar het veilig genoeg is om hulp te verlenen.

Gaza

Hulp in onmenselijke omstandigheden

Eind 2024 woedt de oorlog in Gaza al veertien maanden. De situatie is onmenselijk. Onze teams zien dagelijks hoe burgers worden geraakt door bombardementen, hoe ziekenhuizen systematisch worden vernietigd en hoe humanitaire hulp doelbewust wordt tegengehouden. De medische noden zijn overweldigend, maar de toegang tot zorg vrijwel nihil.

Begin 2024 bezoekt onze internationaal directeur Christopher Lockyear Gaza. Wat hij aantreft, is hartverscheurend. 'De mensen in Gaza vechten om te overleven onder apocalyptische omstandigheden. Maar nergens is het veilig, niemand wordt gespaard en er is geen uitweg uit deze verwoeste enclave.'

Onze hulp gaat door

Juist daarom blijven onze teams medische zorg verlenen. Ondanks het extreme gevaar, want in geen ander conflictgebied lopen hulpverleners zo veel risico. Alleen al in het eerste jaar van de oorlog worden we 41 keer getroffen door geweld: luchtaanvallen, beschietingen, gewapende invallen. Acht collega's overleven dat niet. We zien hoe het respect voor het internationaal humanitair recht steeds verder afbrokkelt.

Kleine lichtpunten

Uit Gaza komt in 2024 weinig hoopvol nieuws. Toch zien we ook kleine lichtpunten in het afgelopen jaar. We verrichten duizenden chirurgische ingrepen, behandelen tienduizenden mensen tegen diarree en begeleiden zwangere vrouwen bij hun bevalling. Ook onze brandwondenzorg en andere specialistische behandelingen blijven doorgaan. En om ziekte-uitbraken te voorkomen, leveren we dagelijks duizenden liters schoon drinkwater.*

Daarnaast blijven we ons uitspreken. Keer op keer roepen we de Nederlandse regering op: **bescherm zorgverleners, altijd en overal. Want levens redden mag nooit levens kosten.**

* Om een completer beeld te schetsen van onze medische noodhulp in Gaza, is informatie verzameld uit meerdere operationele centra van Artsen zonder Grenzen.

← Met mobiele klinieken bereiken we mensen in verschillende delen van Gaza. Zo kunnen we hulp bieden in afgelegen gebieden, maar ook op plekken waar geen ziekenhuis of kliniek meer overeind staat. Gaza, februari 2025. Foto: AzG

↑ Onze gezondheidsvoorlichter van Artsen zonder Grenzen legt in onze kliniek in Gaza-stad uit wat de symptomen van ondervoeding zijn. Gaza, juni 2024. Foto: Nour Alsaqqa/AzG

↑ Karam (17) overleefde ternauwernood een luchtaanval op zijn huis. Met ernstige brandwonden over zijn hele lichaam en een zware verwonding aan zijn arm is de weg naar herstel lang. In ons ziekenhuis voor reconstructieve chirurgie in Amman krijgt Karam intensieve zorg en fysiotherapie. Jordanië, augustus 2024. Foto: Moises Saman/ Magnum Photos

Wat bereikten wij voor mensen in nood?

In 2024 zorgden 472.771 donateurs ervoor dat wij in 2024 wereldwijd medische zorg boden aan mensen in nood. Met uw steun kregen ernstig gewonden direct hulp, werden zieken behandeld, en konden mensen op de vlucht terecht in onze mobiele klinieken.

Mensen (in fte)

741

internationale medewerkers

9.601

nationale medewerkers

414

kantoormedewerkers

Support

472.771

donateurs
(op 31-12-2024)

161.340

volgers socialmediakanalen
(op 31-12-2024)

Medische resultaten

3.061.500

medische consulten

231.000

opgenomen patiënten

63.201.600

liters veilig water geleverd

670.500

patiënten behandeld
voor malaria

12.400

patiënten behandeld
voor cholera

→ Onze chirurgen werken samen met collega's van het ministerie van Volksgezondheid in de Salama-kliniek in Bunia. In het eerste jaar van onze samenwerking hebben we ruim 2.000 mensen geopereerd. DR Congo, juni 2024. Foto: Marion Molinari/AzG

◀ In het Zamzam-kamp bij El Fasher verblijven ruim 300.000 mensen. De leefomstandigheden zijn slecht: voedsel en schoon drinkwater zijn er nauwelijks. Onze teams behandelen veel kinderen die ernstig ondervoed zijn. Soedan, februari 2024. Foto: Mohamed Zakaria/ AzG

22.100

grote chirurgische ingrepen

99.600

bevallingen begeleid

90.700

kinderen opgenomen en
behandeld voor ondervoeding

114.500

mensen psychologische
zorg geboden

500

patiënten in behandeling
voor multiresistente tbc

↑ Arts Sayeed onderzoekt Maisam. Deze baby van slechts twee maanden oud heeft een ernstig hoestje dat al een tijdje aanhoudt. Afghanistan, januari 2024. Foto: Mahab Azizi/AzG

Financiële ontwikkelingen

In 2024 gaven we in totaal € 375 miljoen uit. Maar liefst € 310 miljoen – 83 procent – ging direct naar medische noodhulp. Dankzij uw steun werden mensen in nood niet aan hun lot overgelaten.

Onze uitgaven aan medische noodhulp in 2024

€ 310 miljoen

Snelheid redt levens

2024 kende veel noodsituaties. Om snel en doeltreffend hulp te kunnen bieden aan mensen in nood, is Artsen zonder Grenzen afhankelijk van een goed georganiseerde logistiek, ervaren hulpverleners en voldoende financiële middelen. U maakt het mogelijk dat wij snel in actie kunnen komen – zelfs, of juist, bij crises die weinig media-aandacht krijgen.

Noodhulp is onvoorspelbaar

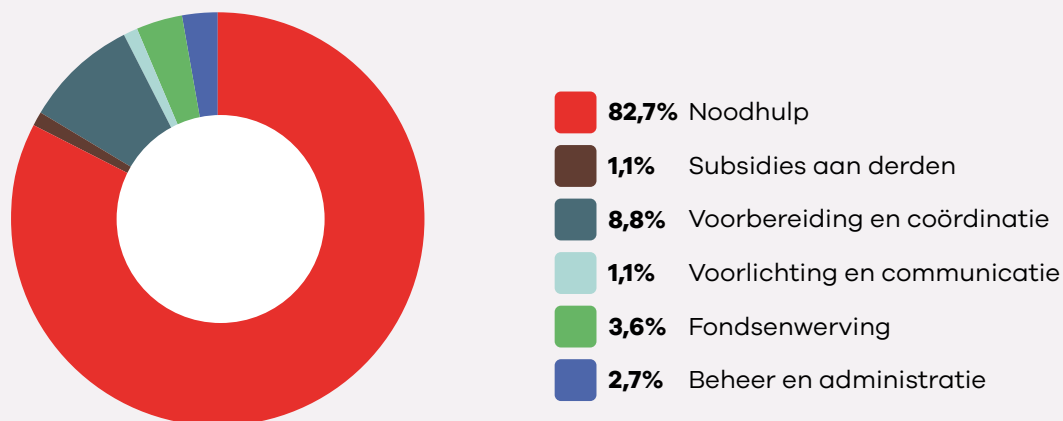
Hoewel we elke crisis nauwkeurig budgetteren, kunnen de werkelijke kosten sterk uiteenlopen door onvoorziene gebeurtenissen. Denk aan een escalerend conflict of natuurramp. Sommige noodsituaties zijn volledig onverwacht en vereisen onmiddellijke actie. In andere gevallen, zoals bij de aanhoudende crisis in Soedan, zijn er veel meer middelen nodig zijn dan oorspronkelijk gedacht. Donateurs zoals u maken het mogelijk dat we onze hulp kunnen opschalen waar nodig.

Publieke steun

In 2024 brachten donateurs, bedrijven en non-profitorganisaties in Nederland € 85,2 miljoen aan donaties bijeen (2023: € 85,5 miljoen). We ontvingen van onze particuliere donateurs een recordbedrag van maar liefst € 51,5 miljoen (2023: € 47,8 miljoen). Dankzij de deelnemers aan de Nationale Postcode Loterij ontvingen wij uit de opbrengsten de fantastische bijdrage van € 15,4 miljoen.

Uitgaven 2024

In 2024 gaven we in totaal € 375,0 miljoen uit. De uitgaven zijn als volgt verdeeld:

Uitgaven aan de doelstelling

- Noodhulp: € 310,3 miljoen
- Subsidies aan derden: € 3,9 miljoen
- Voorbereiding en coördinatie: € 33,0 miljoen
- Voorlichting en communicatie: € 4,2 miljoen

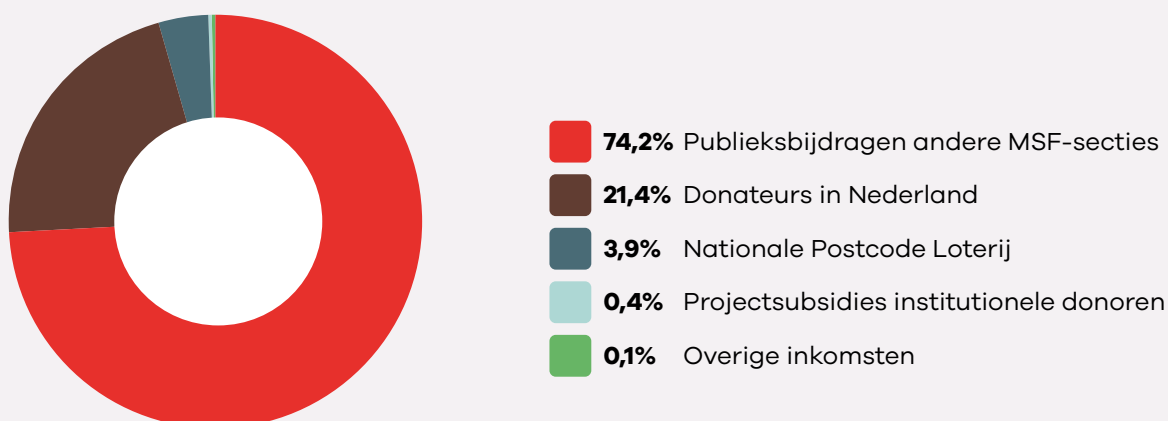
Overige uitgaven

- Fondsenwerving: € 13,5 miljoen
- Beheer en administratie: € 10,1 miljoen

Inkomsten 2024

In 2024 ontving Artsen zonder Grenzen in totaal een bedrag van € 397,5 miljoen.

Dit bedrag werd bijeengebracht door donateurs in Nederland, maar ook door donateurs in landen waar onze zusterorganisaties actief zijn. We hebben inkomsten ontvangen uit de volgende bronnen:

- Rechtstreeks van donateurs in Nederland: € 85,2 miljoen
- **Nationale Postcode Loterij:** € 15,4 miljoen
- Van donateurs in de landen waar onze zusterorganisaties actief zijn: € 294,9 miljoen
- Projectsubsidies van institutionele donoren: € 1,5 miljoen
- Overige inkomsten: € 0,5 miljoen

↑ Onze verpleegkundige Regina controleert de gezondheid van een baby'tje van twee dagen oud. We werken op de kraamafdeling van het regionale ziekenhuis in Aweil. Zuid-Soedan, augustus 2023. Foto: Oliver Barth/AzG

↑ In de staat Kebbi geven we een 'Tom Brown'-sessie speciaal voor mannen. Mannen zijn vaak degene die het voedsel kopen op de markt. We laten zien met welke producten je een voedzaam recept maakt om ondervoeding tegen te gaan. Nigeria, februari 2024. Foto: Georg Gassauer/AzG

Dankzij u!

Dankzij onze donateurs was er in het afgelopen jaar medische zorg voor mensen in nood. Ontzettend bedankt voor uw steun en betrokkenheid. In het bijzonder willen we de Nationale Postcode Loterij en haar deelnemers bedanken. 'Door jullie vrijgevigheid konden onze teams in actie komen bij grote humanitaire crises, maar ook hulp bieden in rampgebieden die het nieuws niet halen,' zegt onze directeur Karel Hendriks. 'Juist in deze onzekere tijden maakt jullie steun een onmiskenbaar verschil in de levens van talloze mensen.'

↑ Hassan uit Gaza krijgt fysiotherapie in ons ziekenhuis voor reconstructieve chirurgie in Amman. Het vijfjarige jongetje leert zijn voet weer vrij bewegen nadat hij ernstige brandwonden had opgelopen. Jordanië, mei 2024. Foto: Rehab Eldalil/AzG

Artsen zonder Grenzen
Postbus 10014
1001 EA Amsterdam
Nederland

020-5208700
info@artsenzondergrenzen.nl
NL13INGB 000 000 4054
artsenzondergrenzen.nl

 /noodhulp
 /artsenzondergrenzen
 /AzG_nl
 /artsenzondergrenzen

Het werk van **AzG** wordt mede mogelijk
gemaakt door de **Nationale Postcode Loterij**

© Augustus 2025

Teksten: Ilse Beekhof, Janou Zweers
Beeld: Anne Posthuma
Design: SNGP

→ Foto voorzijde: Gezondheidsvoorzichter Aisha deelt de vroege symptomen van ondervoeding in opvangkampen in Tsjaad, waar veel mensen naartoe zijn gevlucht vanuit Soedan. Door de grote tekorten aan voedsel en schoon drinkwater ligt ondervoeding hier op de loer. Tsjaad, juli 2024. Foto: Ante Bussmann/AzG